

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัสสรรกับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน
ของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลชุมชน

นางสาว เพลินพิศ อรรถาษิต

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตรปริญญาตรีศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พศ. 2534

ISBN 974-578-655-1

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

017354

I10312730

RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED VARIABLES AND COORDINATING
ACTIVITIES OF CHIEF NURSES IN COMMUNITY HOSPITALS.

Miss Ploenpit Attachit

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Nursing Administration Programme

Graduate School

Chulalongkorn University

1991

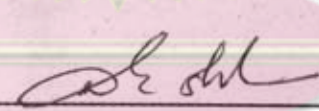
ISBN 974-578-655-1

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน
ของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ในโรงพยาบาลชุมชน
โดย นางสาว เพลินพิศ อรรณชาติ
ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ครุศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการพยาบาล
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

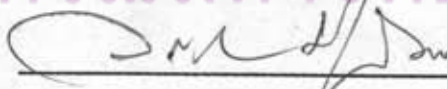
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ สมคิด รัชชาลัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ประนอม โททกานนท์)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วรณา ปูระโชติ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

เพลินทิศ อรรถชาติ : ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับการปฏิบัติกิจกรรมการ
ประสานงานของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชน (RELATIONSHIPS BETWEEN
SELECTED VARIABLES AND THE COORDINATING ACTIVITIES OF CHIEF NURSES
IN COMMUNITY HOSPITALS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประนอม โอทกานนท์, 134 หน้า
ISBN 974-578-655-1

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับการปฏิบัติกิจกรรม
การประสานงานของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชนและศึกษาตัวทำนายการ ปฏิบัติกิจกรรม
การประสานงาน ตัวพยากรณ์คือ ประสบการณ์ในตำแหน่ง การได้รับการฝึกอบรมหรือสัมมนาทางการบริหาร
ขนาดโรงพยาบาล การมีคุณสมบัติของผู้นำ และการมีมนุษยสัมพันธ์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. การมีคุณสมบัติของผู้นำ การมีมนุษยสัมพันธ์ ขนาดโรงพยาบาลและการได้รับการฝึกอบรม
หรือสัมมนาทางการบริหาร มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .001 และประสบการณ์ในตำแหน่งมีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติกิจกรรม การประสานงานอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ตัวพยากรณ์การปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล ใน
โรงพยาบาลชุมชนพบว่า การมีคุณสมบัติของผู้นำ การมีมนุษยสัมพันธ์และขนาดโรงพยาบาล มีค่าสัมประสิทธิ์
ถดถอยของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน .3534, .3780 และ .1096 ตามลำดับ และสามารถ
ร่วมกันทำนายการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 52.27
ได้สมการพยากรณ์ดังต่อไปนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = -.3747 + .5177 \text{ LEAD} + .5167 \text{ RELAT} + .0029 \text{ HOSP}$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$Z = .3534 \text{ LEAD} + .3780 \text{ RELAT} + .1095 \text{ HOSP}$$

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา (เดิม เป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)
การบริหารการพยาบาล

ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อ วิชานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

PLOENPIT ATTACHIT : RELATIONSHIPS BETWEEN SELECTED VARIABLES AND THE COORDINATING ACTIVITIES OF CHIEF NURSES IN COMMUNITY HOSPITALS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF. PRANOM OTHAGANONT, Ed.D., 134 pp. ISBN 974-578-655-1

The aims of this thesis were to describe the coordinating activities of chief nurses in community hospitals to search for the variables that would be able to predict coordinating activities. The predictors were experience in chief nurse position, administration training, hospital size, leadership, and human relation.

Summary of the findings were as follows :

1. Leadership, human relation, hospital size and administration training were positively related to coordinating activities at the .001 significant level. The study also indicated that experience in chief nurse position was positively related to coordinating activities at the .01 significant level.

2. The predictors of coordinating activities of the chief nurses in community hospitals were leadership, human relation, and hospital size. The Beta weight of those predictors were equal to .3534, .3780 and .1096 respectively, indicated at the .05 significant level and predictors accounted for 52.27 percent of variance.

The function derived from the analysis are

$$Y' = - .3747 + .5177 \text{ LEAD} + .5167 \text{ RELAT} + .0029 \text{ HOSP}$$

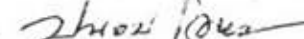
(raw scores)

$$Z' = .3534 \text{ LEAD} + .3780 \text{ RELAT} + .1096 \text{ HOSP}$$

(standard scores)

ภาควิชา คณะกรรมการบริหารหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชา (เดิมเป็นภาควิชาพยาบาลศึกษา)
การบริหารการพยาบาล
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาของรองศาสตราจารย์ ดร.ประนอม โอทกานนท์ อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ในการชี้แนะและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ทุกขั้นตอนด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างดีมาโดยตลอด ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้ และขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.พวงรัตน์ บุญยานุรักษ์ อาจารย์ที่ปรึกษา และรองศาสตราจารย์ ดร.วรวรรณา ปุณณโชติผู้ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิจัย ดร.มิลินทร์ สำเภาเงิน ที่ช่วยประมวลผลข้อมูล ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 12 ท่านที่ได้กรุณาแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลและหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลในโรงพยาบาลชุมชนทุกแห่งซึ่งเป็นตัวอย่างประชากร ที่กรุณาให้ความร่วมมือ เป็นอย่างดีในการให้ข้อมูลเพื่อการวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองสาธารณสุขภูมิภาค - กระทรวงสาธารณสุข มูลนิธิหม่อมเจ้าหญิง มณฑาทิพย์ กมลลาสน์ สมาคมพยาบาลแห่งประเทศไทย ที่ได้พิจารณาอนุมัติเงินสนับสนุนการวิจัยในครั้งนี้ นายแพทย์ ทรงยศ ชัยชนะ อดีตผู้อำนวยการโรงพยาบาลตากฟ้า ปี 2529 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่ให้การสนับสนุนการลาศึกษาต่อ คุณยุพิน ตั้งบุญธินา ผู้อำนวยการความสะอาดในการลาศึกษาต่อ และนายแพทย์สุนทร สุขเวชวารกิจ อดีตนายแพทย์ - สาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์ปี 2529 ผู้อนุมัติให้เข้าศึกษาต่อ คุณวลัยพร เทียวพิพิธพร กองสาธารณสุขภูมิภาคผู้ให้ความช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

และในท้ายที่สุดของความสำเร็จในครั้งนี้คือกำลังใจและความช่วยเหลือจากบุคคลผู้ใกล้ชิด ได้แก่คุณพ่อ คุณแม่ คุณอนุวัฒน์ พงศ์ปริญญากุล เพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา อาจารย์ประเสริฐศรี พงศ์ปริญญากุล อาจารย์มานิตย์ กฤษเพียงฟูและทีมงานที่ช่วยพิมพ์วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนออกมาเป็นรูปเล่มสมบูรณ์ ตลอดจนผู้ที่ให้การสนับสนุนอีกหลายท่านที่มีได้เอื้อนาม ซึ่งผู้วิจัย ขอขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ. โอกาสนี้

เพลินพิศ อรรภาชิต

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๖
กิตติกรรมประกาศ.....	๗
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญแผนภาพ.....	๗
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
แนวเหตุผลและสมมติฐานของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	6
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	8
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	51
ประชากรและตัวอย่างประชากร.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	52
การหาความตรงตามเนื้อหาของแบบสอบถาม.....	54
การหาความเที่ยงของแบบสอบถาม.....	54
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	56
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58
ข้อมูลส่วนบุคคลของตัวอย่างประชากร.....	60

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	ช หน้า
การปฏิบัติกิจกรรมของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลที่เป็นตัวอย่างประชากร.....	62
เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานกับตัวแปรคัดสรร.....	63
ความสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานกับตัวแปรคัดสรร....	66
สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงานกับตัวแปรคัดสรร..	67
การหากลุ่มตัวพยากรณ์ที่มีนัยสำคัญในการพยากรณ์และสมการพยากรณ์.....	69
5. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	74
ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม.....	84
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา.....	94
ภาคผนวก ข. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	95
ภาคผนวก ค. สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	118
ภาคผนวก ง. คำมีชฉิมเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม จำแนกตามรายข้อและตามหมวดกิจกรรม.....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	136

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรและตัวอย่างประชากรจำแนกตามขนาดของโรงพยาบาล	52
2. เปรียบเทียบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามในการทดลองใช้ก่อนเก็บข้อมูล กับของการวิจัยครั้งนี้ จำแนกตามแบบสอบถามแต่ละส่วน	55
3. จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามและจำนวนที่ได้รับคืน	56
4. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล จำแนกตามตัวแปรคัดสรร	60
5. จำนวนและร้อยละของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาล จำแนกตามระดับการปฏิบัติกิจกรรม การประสานงาน	62
6. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระดับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน จำแนกตาม ประสบการณ์ในตำแหน่ง ขนาดของโรงพยาบาล การได้รับการฝึกอบรมหรือสัมมนา ทางการบริหาร การมีคุณสมบัติของผู้นำ และการมีมนุษยสัมพันธ์	63
7. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน ของหัวหน้าฝ่ายการพยาบาลกับตัวแปรคัดสรร	66
8. ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) ระหว่างตัวพยากรณ์ที่ได้รับการคัดเลือกสู่สมการถดถอย ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) และการทดสอบนัยสำคัญของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ที่เพิ่มขึ้น (R^2 Change) ในการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน	67
9. ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (B) และคะแนนมาตรฐาน (Beta) ทดสอบ ความนัยสำคัญของ B และแสดงสมการถดถอยพหุคูณที่ใช้พยากรณ์การปฏิบัติกิจกรรม การประสานงาน	69
10-13 คำมีขณิณเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของแบบสอบถาม จำแนกตามรายชื่อ และตามหมวดคกิจกรรม	125

สารบัญแนกภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1. กรอบแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมการพยาบาลของนิเวศน์.....	22
2. การแบ่งงานภายในโรงพยาบาลชุมชน.....	26
3. การแบ่งงานบริการภายในฝ่ายการพยาบาล.....	29
4. วงจรการเจ็บป่วยซ้ำและการหลุดพ้นจากวงจรเข้าสู่ภาวะสุขภาพดีถาวร.....	34
5. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคัดสรรกับการปฏิบัติกิจกรรมการประสานงาน.....	49

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย